

ปัญหาและอุปสรรคของการจัดตั้งจังหวัดบัวใหญ่

Problems and obstacles of Establishment Bua Yai Province.

จารุกิตติ์ ไชยรอด¹ และ ศิวัช ศรีโศภางกุล²

Jarukit Chairod¹, and Siwach Sripokangkul²

¹นักศึกษา หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต วิทยาลัยการปกครองท้องถิ่น มหาวิทยาลัยขอนแก่น

²อาจารย์ วิทยาลัยการปกครองท้องถิ่น มหาวิทยาลัยขอนแก่น

¹Master student of Public Administration, College of Local Administration, Khon Kaen University

² Lecturer from College of Local Administration, Khon Kaen University

Corresponding Author Email: Chairod23@gmail.com

Received: 14 October 2020

Revised: 28 October 2020

Accepted: 30 October 2020

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อศึกษาความเป็นมาของการจัดตั้งจังหวัดบัวใหญ่ 2) เพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคของการจัดตั้งจังหวัดบัวใหญ่ เป็นการวิจัยเชิงเอกสารด้วยการค้นคว้าและรวบรวมข้อมูลจากหนังสือ ตำรา และข่าวหนังสือพิมพ์ โดยผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากการค้นคว้าและรวบรวมเอกสารมาวิเคราะห์หาคำตอบผ่านหลักการ แนวคิด และทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง ผลการวิจัยพบว่า พื้นที่ 8 อำเภอในการจัดตั้งเป็นจังหวัดบัวใหญ่ ประกอบด้วยอำเภอต่าง ๆ ได้แก่ บัวใหญ่ บัวลาย สีดา ประทาย แก้งสนามนาง โนนแดง คง และบ้านเหลื่อมหรือที่เรียกว่า “กลุ่มอำเภอด่านนอก” มีการพยายามผลักดันให้เกิดการจัดตั้งหรือยกระดับเป็น “จังหวัดบัวใหญ่” โดยครั้งแรกของการจัดตั้งจังหวัดบัวใหญ่เกิดขึ้นใน พ.ศ. 2498 และช่วงเวลาหลังจากนั้นพบการเคลื่อนไหวที่เกี่ยวข้องกับการจัดตั้งจังหวัดบัวใหญ่ทั้งจากรัฐบาลและจากประชาชนในพื้นที่ จนถึง พ.ศ. 2556 มีการเคลื่อนไหวผลักดันจากกลุ่มผู้สนับสนุนการจัดตั้งจังหวัดบัวใหญ่เกิดขึ้นอีกครั้งแต่เรื่องดังกล่าวไม่ได้รับมติเห็นชอบหรืออนุมัติในจัดตั้งจังหวัดบัวใหญ่ ยกเว้นครั้งแรกของการเสนอจัดตั้งจังหวัดสมัยจอมพล ป.พิบูลสงคราม การเสนอจัดตั้งจังหวัดบัวใหญ่นำไปสู่ประเด็นความขัดแย้งของประชาชนกลุ่มสนับสนุนและประชาชนกลุ่มคัดค้านกลายเป็นปัญหาและอุปสรรคของการจัดตั้งจังหวัดบัวใหญ่ของการจัดตั้งจังหวัดบัวใหญ่ พบว่า ปัญหาและอุปสรรคประกอบกันหลายด้าน ไม่ว่าจะเป็นด้านงบประมาณ อัตราค่าของเจ้าหน้าที่ นโยบายสาธารณะ ตลอดจนข้อคิดเห็นของกลุ่มประชาชนในพื้นที่จังหวัดนครราชสีมาและในพื้นที่ 8 อำเภอ และที่สำคัญคือการได้รับการพิจารณาเห็นชอบในการจัดตั้งจังหวัดจากคณะรัฐมนตรี สภาผู้แทนราษฎรเพื่อตราเป็นพระราชบัญญัติ สำหรับการผลักดันจัดตั้งจังหวัดบัวใหญ่มีปัญหาและอุปสรรคในการขอเสนอจัดตั้งจังหวัดแต่ละครั้งที่แตกต่างกันออกไป

คำสำคัญ: ปัญหาและอุปสรรค, การจัดตั้งจังหวัด, จังหวัดบัวใหญ่

Abstract

The objectives of this research articles were 1) to study the background of the establishment of Bua Yai Province 2) to study the problems and obstacles of establishment of Bua Yai Province. It is documentary research by researching and collecting data from books, textbooks and newspaper news. The researcher uses the information obtained from the research and compiles the document to analyze the answers through principles, concepts and related theories. The results of the research revealed that 8 districts in the establishment of Bua Yai Province consist of various districts, namely Bua Yai, Bua Lai, Sida Prathai, Kaeng Sanam Nang, Non Daeng, Khong, and Ban Lueam, also known as “Dan Nok District Group” Efforts are being made to

establish or raise the level of “Bua Yai Province” where the first time of the establishment of Bua Yai Province occurred in 1955 and during the period after that movement was found related to the establishment of Bua Yai both from the government and the people in the area until 2013. There was a movement to support the establishment of Bua Yai province again, but the matter was not approved in the establishment of Bua Yai Province except for the first time proposing the establishment of the province during the Field Marshal Plaek Phibunsongkhram. The proposal of the establishment of Bua Yai Province led to the issue of conflicts among the supportive people and the opposition groups becoming the problems and obstacles for the establishment of Bua Yai Province and found that the problems and obstacles consisted of many aspects whether it is on budget, staff manpower, public policy as well as opinions of the people group in Nakhon Ratchasima Province and in the 8 districts. And most importantly, it has been approved in the establishment of the province by the cabinet, the House of Representatives to enact the Act for the establishment of Bua Yai Province and there are different problems and obstacles in each request for the establishment of the province.

Keywords: Problems and obstacles, Establish a province, Bua Yai Province

บทนำ

การบริหารราชการแผ่นดิน เป็นการกำหนดนโยบายสาธารณะและทิศทางการจัดการปกครองของประเทศโดยรัฐบาล ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมืองการปกครอง และการต่างประเทศ ให้เป็นประโยชน์สูงสุดของประชาชน ตามบทบาทหน้าที่ของรัฐบาลอย่างมีประสิทธิภาพ (กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย, 2559) การปกครองของประเทศไทยในอดีตมีการจัดระเบียบบริหารราชการด้วยการรวมศูนย์อำนาจปกครองไว้ที่ส่วนกลาง ซึ่งเป็นอุปสรรคที่สำคัญทำให้ไม่สามารถแก้ไขปัญหาได้ ตลอดจนการตอบสนองความต้องการของประชาชนได้ไม่ทั่วถึง ภายหลังการเปลี่ยนแปลงการปกครอง พ.ศ. 2547 ประเทศไทยได้มีการจัดระเบียบบริหารราชการแผ่นดินโดยตราพระราชบัญญัติว่าด้วยระเบียบราชการบริหารแห่งราชอาณาจักรสยาม พุทธศักราช 2476 แบ่งการจัดระเบียบบริหารราชการออกเป็น 3 ส่วน (สมคิด เลิศไพฑูรย์, 2544) ประกอบด้วย ระเบียบบริหารราชการส่วนกลางใช้หลักการรวมอำนาจการตัดสินใจ วินิจฉัย สั่งการไว้ที่รัฐส่วนกลาง อันได้แก่ กระทรวง ทบวง กรม (ประยูร กาญจนกุล, 2538) ระเบียบบริหารราชการส่วนภูมิภาคใช้หลักการแบ่งอำนาจ โดยให้อำนาจการบังคับบัญชาและการวินิจฉัยสั่งการกับส่วนภูมิภาคนำไปปฏิบัติให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ประชาชน แต่ราชการส่วนกลางเป็นเจ้าของอำนาจ อันได้แก่ จังหวัด อำเภอ (จักรพันธ์ วงษ์บุญมาวาทย์, 2541) และระเบียบบริหารราชการส่วนท้องถิ่น ใช้หลักการกระจายอำนาจที่ส่วนกลางได้จัดสรรหรือแบ่งปันอำนาจการตัดสินใจระดับหนึ่งให้ประชาชนในท้องถิ่นไปดำเนินการปกครองตนเองอย่างอิสระ โดยไม่ขัดต่อกฎหมายของประเทศหรือความสงบเรียบร้อยของประชาชน อันได้แก่ องค์การบริหารส่วนจังหวัด องค์การบริหารส่วนตำบล เทศบาลนคร เทศบาลเมือง เทศบาลตำบล เป็นต้น (สุเทพ เอี่ยมคง, ม.ป.ป.) ต่อมาได้มีการตราพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. 2534 บัญญัติให้การบริหารราชการแผ่นดินทั้ง อยู่ในการควบคุมดูแลของคณะรัฐมนตรี ซึ่งหน้าที่รับผิดชอบบริหารราชการแผ่นดิน (สุเทพ เอี่ยมคง, ม.ป.ป.) และมาตรา 51 ได้บัญญัติให้การจัดระเบียบบริหารราชการส่วนภูมิภาคมี 2 รูปแบบ คือ จังหวัด และอำเภอ โดยจังหวัดเป็นส่วนการบริหารราชการที่ใหญ่ที่สุดมีผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นหัวหน้าปกครองบังคับบัญชาข้าราชการฝ่ายบริหารในส่วนภูมิภาค ในเขตจังหวัด รับการแบ่งอำนาจจากส่วนกลางและนํานโยบายหรือคำสั่งของรัฐบาลไปสู่การปฏิบัติ (จักรพันธ์ วงษ์บุญมาวาทย์, 2541)

ปัจจุบันประเทศไทยได้แบ่งเขตการปกครองการบริหารราชการส่วนภูมิภาคออกเป็น 76 จังหวัด ไม่นับรวมเขตการปกครองรูปแบบพิเศษ แต่ละจังหวัดมีขอบเขตและจำนวนอำเภอที่แตกต่างกัน การบริหารราชการส่วนภูมิภาครูปแบบจังหวัดในช่วงระยะเวลาที่ผ่านมาได้มีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงมาโดยตลอด ทั้งการยุบรวมหรือการจัดตั้งจังหวัด ยกตัวอย่างเช่น ยุบเลิกจังหวัดกระบินทร์บุรี รวมเข้ากับจังหวัดปราจีนบุรี ในปี พ.ศ. 2469 ยุบเลิกจังหวัดหล่มสักก็รวมเข้ากับจังหวัดเพชรบูรณ์ ยุบเลิกจังหวัดกาฬสินธุ์รวมเข้ากับจังหวัดมหาสารคาม ยุบเลิกจังหวัดตะกั่วป่ารวมเข้ากับจังหวัดพังงา ในปี พ.ศ. 2475 จัดตั้งจังหวัดสมุทรปราการโดยแยกจากจังหวัดพระนคร จัดตั้งจังหวัดนครนายกโดยแยกจากจังหวัดปราจีนบุรีและสระบุรี ในปี พ.ศ. 2489 จัดตั้งจังหวัดกาฬสินธุ์โดยแยกจากจังหวัดมหาสารคาม ในปี พ.ศ. 2490 จัดตั้งจังหวัดบึงกาฬโดยแยกจากจังหวัดหนองคาย ในปี พ.ศ. 2544 เป็นต้น (สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอบัวใหญ่ที่ว่าการอำเภอบัวใหญ่, 2559)

การปรับปรุงเปลี่ยนแปลงทั้งการยุบรวมจังหวัด หรือการจัดตั้งจังหวัดใหม่ขึ้นอยู่กับความพร้อมในหลาย ๆ ด้านของพื้นที่ เช่น ความพร้อมด้านบุคลากร ความสามัคคีในกลุ่ม เครือข่ายการเมือง การสนับสนุนจากภาคเอกชน ความพร้อมด้านงบประมาณ (กมล สุขศีลม, 2550) ระยะทางความห่างไกลของพื้นที่ เขตพื้นที่รับผิดชอบของจังหวัดที่มากเกินไป ปัญหาอุปสรรคด้านการเดินทางหรือการติดต่อของประชาชนกับหน่วยงานราชการ การติดต่อประสานงาน การให้ความช่วยเหลือในด้านต่าง ๆ เป็นไปอย่างล่าช้า สิ้นเปลืองงบประมาณในการขนส่ง แต่อย่างไรก็ตามการจัดตั้งจังหวัดใหม่ไม่สามารถทำได้โดยง่ายจากความเห็นพร้อมของกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งในพื้นที่เพียงเท่านั้น เพราะต้องพิจารณาถึงความพร้อมในหลาย ๆ ด้าน เช่น ด้านโครงสร้าง ด้านตัวบุคคล (พิชัย ชันโททอง, 2554) นอกจากนี้การยุบรวมจังหวัดหรือการจัดตั้งจังหวัดต้องได้รับการเห็นชอบจากนายกรัฐมนตรี คณะรัฐมนตรีจึงจะสามารถจัดตั้งจังหวัดได้ แต่การเสนอแต่ละครั้งมักประสบกับปัญหาอุปสรรคต่าง ๆ ทั้งการไม่ได้รับการเห็นชอบหรือแม้แต่การประสบปัญหาด้านเศรษฐกิจของประเทศ ปัญหาด้านความเชื่อวัฒนธรรมทางสังคม

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาประเด็นปัญหาด้วยคำถามการวิจัยว่า การจัดตั้งจังหวัดบัวใหญ่มีปัญหาและอุปสรรคอย่างไร ซึ่งหลายภาคส่วนเล็งเห็นถึงความสามารถและความพร้อมของการยกระดับอำเภอบัวใหญ่ร่วมกับอำเภอบ้านเหลื่อม แก้งสนามนาง ประทาย โนนแดง สีดา บัวลาย และคงเป็นจังหวัดบัวใหญ่ ปรากฏการณ์การเคลื่อนไหวของประชาชนตั้งแต่อดีตถึงปัจจุบันในพื้นที่ที่พยายามผลักดันจัดตั้งจังหวัดบัวใหญ่นั้นเกิดขึ้นมาตั้งแต่ปี 2498 สมัยจอมพล ป.พิบูลสงคราม เป็นนายกรัฐมนตรี

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความเป็นมาของการจัดตั้งจังหวัดบัวใหญ่
2. เพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคของการจัดตั้งจังหวัดบัวใหญ่

วิธีดำเนินการวิจัย

งานวิจัยนี้ เป็นการวิจัยเชิงเอกสาร (Documentary Research) ด้วยการค้นคว้าและรวบรวมข้อมูลจากเอกสารในเชิงข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary data) จากหนังสือ ตำรา และข่าวหนังสือพิมพ์ โดยผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากการค้นคว้าและรวบรวมเอกสารมาวิเคราะห์หาคำตอบผ่านหลักการ แนวคิด และทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับบทความวิจัยนี้ตามคำถามการวิจัยว่า การจัดตั้งจังหวัดบัวใหญ่มีปัญหาและอุปสรรคอย่างไร

ผลการวิจัย

งานวิจัยเรื่องปัญหาและอุปสรรคของการจัดตั้งจังหวัดบัวใหญ่ ผู้วิจัยสามารถแบ่งผลการวิจัยออกเป็น 2 ประเด็นตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังนี้

1. ความเป็นมาของการจัดตั้งจังหวัดบึงใหญ่

ผลการวิจัยพบว่า จังหวัดบึงใหญ่ได้มีการผลักดันให้เกิดการจัดตั้งจังหวัดมาตั้งแต่ พ.ศ. 2498 คณะรัฐมนตรี ในรัฐบาลของจอมพล ป. พิบูลสงคราม โดยมติให้จัดตั้งจังหวัดบึงหนอง ยกฐานะอำเภอบึงใหญ่ จังหวัดนครราชสีมา รวมกับอำเภอยุทธศาสตร์ จังหวัดบุรีรัมย์ ผู้ที่ผลักดันให้มีการจัดตั้งจังหวัดในครั้งนั้น คือ น.อ.เลื่อน พงษ์โสภณ ส.ส.นครราชสีมา แต่การจัดตั้งจังหวัดต้องอาศัยงบประมาณมากถึง 500 ล้านบาท รัฐบาลจึงได้ชะลอการจัดตั้งจังหวัดบึงหนองไว้ก่อน และเรื่องนี้จบลงพร้อมกับรัฐบาลของจอมพล ป. หลังถูกรัฐประหารในปี พ.ศ. 2500 หลังจากนั้นเป็นต้นมา “บึงใหญ่” จึงกลายเป็นอีกหนึ่งชื่อที่มีการยื่นขอจัดตั้งจังหวัดอยู่หลายครั้ง (สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอบึงใหญ่ว่าการอำเภอบึงใหญ่, 2559)

พ.ศ. 2522 ปลัดกระทรวงมหาดไทยได้แจ้งว่ากระทรวงมหาดไทยกำลังเตรียมยกอำเภอบึงใหญ่เป็นจังหวัด โดยให้เตรียมที่ดิน 100 ไร่ ผู้บริหารเทศบาลบึงใหญ่ได้สะสมเงินเดือนรวมกันซื้อที่ดิน 132 ไร่ พร้อมทั้งได้โอนกรรมสิทธิ์ให้กรมธนารักษ์เพื่อรองรับการสร้างศาลากลางจังหวัด และเตรียมการสร้างเป็นศูนย์ราชการจังหวัดบึงใหญ่ ปัจจุบันเป็นที่ตั้งของศาลจังหวัดบึงใหญ่และสำนักงานอัยการ (โพธิ์สโคราช, 2556)

พ.ศ. 2532 ในรัฐบาลพลเอกชาติชาย กรมการปกครอง ได้มีหนังสือเรื่องการแบ่งพื้นที่จังหวัดนครราชสีมาตั้งเป็นจังหวัดใหม่ (กรมการปกครอง [ปก], 27 มีนาคม 2532) สภาตำบลในพื้นที่ 8 อำเภอ รวมทั้งหมด 51 ตำบล ได้มีมติเห็นชอบเป็นเอกฉันท์ขอจัดตั้งจังหวัดบึงใหญ่ และเสนอเข้าสภาจังหวัดนครราชสีมา แต่ไม่ผ่านความเห็นชอบในสภาจังหวัด จนกระทั่ง พ.ศ. 2537 ได้มีการเรียกร้องของสมาชิกสภาจังหวัดนครราชสีมาร่วมลงชื่อ 35 คน จาก 36 คน รวมทั้งสภาเทศบาลตำบลบึงใหญ่ องค์การภาคเอกชนในพื้นที่ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ลงนามเสนอผ่านทางจังหวัดเห็นควรจัดตั้ง “จังหวัดสุรนารี” ไปยังกระทรวงมหาดไทยแต่เรื่องดังกล่าวไม่ได้ได้รับความเห็นชอบอีกครั้ง (โพธิ์สโคราช, 2556)

พ.ศ. 2555 นายอรุณ อัครปรีดี พร้อมด้วยประชาชนในพื้นที่ 8 อำเภอ จำนวน 20,582 คน ลงชื่อเสนอร่างพระราชบัญญัติตั้งจังหวัดบึงใหญ่ พ.ศ. ... ต่อประธานสภาผู้แทนราษฎรในวันที่ 17 กรกฎาคม พ.ศ. 2555 ในรัฐบาลของ นางสาวยิ่งลักษณ์ ชินวัตร ซึ่งเป็นการเสนอกฎหมายตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ พ.ศ. 2550 (สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี [นร], 21 ธันวาคม 2555)

พ.ศ. 2556 กระทรวงมหาดไทยมีหนังสือให้จังหวัดสำรวจความคิดเห็นของประชาชนในพื้นที่ที่จะตั้งเป็นจังหวัดบึงใหญ่ (ข่าวไทยพีบีเอส, 2556) ผลการทำประชาพิจารณ์ ประชาชน 8 อำเภอ เห็นด้วยร้อยละ 92 การลงมติขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 8 อำเภอ จำนวน 64 แห่ง เห็นด้วย 63 แห่ง และการทำประชาพิจารณ์ 32 อำเภอของจังหวัดนครราชสีมา (กรรมการอำเภอลงความเห็น) ปรากฏว่า เห็นด้วยร้อยละ 75 (เห็นด้วย 24 อำเภอ ไม่เห็นด้วย 7 อำเภอ) (โพธิ์สโคราช, 2556)

พ.ศ. 2557 องค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมาได้จัดการประชุมพิจารณาปรับปรุงความคิดเห็นการเสนอร่างพระราชบัญญัติตั้งจังหวัดบึงใหญ่ในวันที่ 11 กันยายน พ.ศ. 2557 ปรากฏว่ามี สจ. เข้าร่วมประชุม 39 คน จากทั้งหมด 48 คน เห็นด้วย 32 คน งดออกเสียง 7 คน (กรุงเทพธุรกิจ, 2557) ต่อมาในเดือนกันยายน พ.ศ. 2557 นิติ์โพธิ์ได้สำรวจความคิดเห็นเรื่องการตั้งจังหวัดบึงใหญ่จากประชาชนในจังหวัดนครราชสีมา จำนวน 1,228 หน่วยตัวอย่าง ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 1 แสดงความคิดเห็นของประชาชนต่อการแยก 8 อำเภอ ใน จังหวัดนครราชสีมา ออกมาเป็น จังหวัดบึงใหญ่

ความคิดเห็นของประชาชนต่อการแยก 8 อำเภอ ใน จังหวัดนครราชสีมา ออกมาเป็น จังหวัดบึงใหญ่		ร้อยละ
ไม่เห็นด้วย	เพราะ ต้องการให้เป็นจังหวัดเดียวกัน ถือว่าทุกคนเป็นลูกหลานย่าโมด้วยกันทั้งสิ้น ส่งผลกระทบต่อความรู้สึกของคนในพื้นที่ เหตุผลที่ต้องการแยกยังไม่มีน้ำหนักพอที่จะแยกไปเพราะด้วยเหตุใด หรือมีความจำเป็นมากนักน้อยเพียงใด ไม่ใช่ทางออกที่ถูกต้อง ควรแก้ไขด้วยการพัฒนาสร้างความเจริญในพื้นที่ เช่น การสร้างเส้นทางคมนาคม ระหว่าง อำเภอ จังหวัด	46.26

เห็นด้วย	เพราะ เป็นการเพิ่มความสะดวกในการเดินทางมาติดต่อราชการสำหรับคนที่อยู่ห่างจาก อำเภอเมือง เนื่องจากจังหวัดนครราชสีมา มีพื้นที่ขนาดใหญ่ และง่ายต่อการบริหารจัดการ การจัดสรรงบประมาณ ประชาชนบางส่วนต้องการให้มีการพัฒนาในพื้นที่ เป็นการกระจายอำนาจ และความเจริญไปยังพื้นที่ห่างไกล	38.84
ยังไม่แน่ใจ/ยังไม่ตัดสินใจ		13.03
เฉย ๆ ไม่สนใจ อย่างไม่รู้ได้		1.87
รวม		100.00

จากตารางข้างต้นพบว่า ประชาชนส่วนใหญ่ระบุว่า ไม่เห็นด้วย ร้อยละ 46.26 เห็นด้วย ร้อยละ 38.84 ยังไม่แน่ใจ ร้อยละ 13.03 และเฉย ๆ ไม่สนใจ อย่างไม่รู้ได้ ร้อยละ 1.87 (ศูนย์สำรวจความคิดเห็นนั้ด้าโพล, 2557)

พ.ศ. 2561 ได้มีการเคลื่อนไหวของประชาชน เสนอต่อพลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรีใช้มาตรา 44 แยกพื้นที่ 8 อำเภอจากจังหวัดนครราชสีมาจัดตั้งเป็นจังหวัดบัวใหญ่ ซึ่งเป็นการปลุกกระแสเคลื่อนไหวของฝ่ายสนับสนุนและฝ่ายต่อต้านออกมาเรียกร้องเสนอข้อคิดเห็นของกลุ่มประชาชนในพื้นที่จังหวัดนครราชสีมา (ไทยรัฐออนไลน์, 2557)

2. ปัญหาและอุปสรรคของการจัดตั้งจังหวัดบัวใหญ่

ผลการวิจัยพบว่า ผู้วิจัยสามารถแบ่งปัญหาและอุปสรรคของการจัดตั้งจังหวัดบัวใหญ่ ได้ดังนี้

2.1 ด้านนโยบายรัฐบาล พบว่า รัฐบาลยังไม่มีนโยบายในการจัดตั้งจัดหวัดใหม่ในปัจจุบัน เนื่องจากส่งผลกระทบต่อการบริหารของรัฐบาล ทั้งนี้การยื่นเสนอจัดตั้งจังหวัดบัวใหญ่ในปี พ.ศ. 2556 -2557 ไม่ประสบความสำเร็จเนื่องจากประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.) ฉบับที่ 11/2557 ลงวันที่ 22 พฤษภาคม พ.ศ. 2557 ให้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2550 สิ้นสุดลงยกเว้นหมวด 2 พระมหากษัตริย์ ประกอบตามที่ได้มีประกาศใช้รัฐธรรมนูญฯ (ฉบับชั่วคราว) พ.ศ. 2557 ซึ่งไม่ได้บัญญัติให้สิทธิประชาชนในการเข้าชื่อเสนอร่าง พ.ร.บ. ไว้ จึงส่งผลให้การดำเนินการจัดตั้งจังหวัดบัวใหญ่ยุติลงอีกครั้ง อย่างไรก็ตามหากมีการจัดตั้งเป็นจังหวัดบัวใหญ่จะส่งผลให้การเข้าถึงการบริการและการแก้ปัญหาสาธารณะสามารถดำเนินการได้สะดวก รวดเร็วยิ่งขึ้น เมื่อเปรียบเทียบกับการเป็นหนึ่งในอำเภอของจังหวัดนครราชสีมาที่การให้บริการและการแก้ปัญหาสาธารณะเป็นไปด้วยความยากลำบากเนื่องจากต้องใช้ระยะเวลาในการเดินทางมากเกินสมควร

2.2 ด้านการเมืองการปกครอง พบว่า หากมีการจัดตั้งเป็นจังหวัดบัวใหญ่ ส่งผลให้จังหวัดนครราชสีมา สูญเสียสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (สส.) ประมาณ 2-3 ที่นั่ง จากจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (สส.) ทั้งหมดของจังหวัดนครราชสีมา นอกจากนี้จากการแยกตัวของพื้นที่ 8 อำเภอ ส่งผลให้องค์การบริหารส่วนจังหวัด สูญเสียจำนวนสมาชิกองค์การบริหารส่วนจังหวัด จำนวน 8 ที่นั่ง นอกจากนี้ยังมีการเมืองและกลุ่มทางการเมืองในพื้นที่ 8 อำเภออยู่ด้วยกันหลายกลุ่ม โดยแต่ละกลุ่มมองถึงความสำคัญในการจัดตั้งจังหวัดบัวใหญ่ต่างกันออกไป จึงทำให้เกิดการเมืองและกลุ่มทางการเมืองของพื้นที่ 8 อำเภอ แบ่งออกเป็นทั้งฝ่ายสนับสนุนและฝ่ายต่อต้านการจัดตั้งจังหวัดบัวใหญ่

2.3 ด้านสภาพเศรษฐกิจ พบว่า อำเภอบัวใหญ่มีความพร้อมในการพัฒนาด้านเศรษฐกิจ เพราะปัจจุบันอำเภอบัวใหญ่มีสถานที่ราชการที่สำคัญของส่วนภูมิภาคมาตั้งอยู่เป็นจำนวนมาก เช่น ศาลจังหวัดบัวใหญ่ อัยการจังหวัดบัวใหญ่ เรือนจำบัวใหญ่ โรงพยาบาลบัวใหญ่ ตลอดจนธุรกิจภาคเอกชนห้าง ร้านต่าง ๆ อีกเป็นจำนวนมากอันมีความเจริญพอสมควร และเป็นศูนย์รวมทางเศรษฐกิจและสังคมอยู่แล้ว แต่พื้นที่อื่น ๆ ของอีก 7 อำเภอ ยังเป็นพื้นที่ที่ยังต้องการสนับสนุนเพื่อการพัฒนาเศรษฐกิจอีกจำนวนมาก นอกจากนี้แล้วรายได้เฉลี่ยต่อคนต่อปีของรายอำเภอเมื่อเปรียบเทียบกับรายได้เฉลี่ยของทั้งจังหวัดนครราชสีมาแล้ว พบว่า มีเพียงอำเภอบัวใหญ่เท่านั้นที่มีรายได้เฉลี่ยต่อคนต่อปีใกล้เคียงกับรายได้เฉลี่ยของทั้งจังหวัดนครราชสีมา อีก 7 อำเภอในพื้นที่ยังมีรายได้เฉลี่ยที่ต่ำกว่ารายได้เฉลี่ยของทั้งจังหวัดอยู่มาก

2.4 ด้านสังคม วัฒนธรรมและประชาชน พบว่า ความคิดเห็นของประชาชนในจังหวัดนครราชสีมาและคนในพื้นที่ 8 อำเภอของการจัดตั้งจังหวัดบัวใหญ่บางส่วนยังนำประเด็นของการเป็นหลาน “ย่าโม” หรือ “ท้าวสุรนารี” มาใช้เป็นอัตลักษณ์ของจังหวัดนครราชสีมา โดยนำความผูกพันด้านวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียม และประเพณีอันเป็นเรื่องละเอียดอ่อนเกี่ยวข้องกับความรู้สึกของประชาชนจังหวัดนครราชสีมานำมาเป็นประเด็นสำคัญของการคัดค้านการแยกเป็น “จังหวัดบัวใหญ่”

สรุปผลการวิจัย

งานวิจัยเรื่องปัญหาและอุปสรรคของการจัดตั้งจังหวัดบัวใหญ่ ผู้วิจัยสามารถสรุปผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ ดังนี้

1. **ความเป็นมาของการจัดตั้งจังหวัดบัวใหญ่** พบว่า พื้นที่ 8 อำเภอในการจัดตั้งเป็นจังหวัดบัวใหญ่ ประกอบด้วยอำเภอต่าง ๆ ได้แก่ บัวใหญ่ บัวลาย สีดา ประทาย แก้งสนามนาง โนนแดง คง และบ้านเหลื่อมหรือที่เรียกว่า “กลุ่มอำเภอด่านนอก” ตามลักษณะทางภูมิศาสตร์ที่เป็นด้านชายแดนรอบนอกของจังหวัดนครราชสีมา ซึ่งเป็นอีกหนึ่งรายชื่อจังหวัดที่มีการพยายามผลักดันให้เกิดการจัดตั้งหรือยกระดับรวมอำเภอต่าง ๆ ใกล้เคียงเป็น “จังหวัดบัวใหญ่” โดยครั้งแรกของการจัดตั้งจังหวัดบัวใหญ่เกิดขึ้นใน พ.ศ. 2498 จากการพยายามยกฐานะอำเภอบัวใหญ่ จังหวัดนครราชสีมาพร้อมกับอำเภอพุทไธสง จังหวัดบุรีรัมย์ ตามมติคณะรัฐมนตรีในรัฐบาลของจอมพล ป. แต่ขณะนั้นขาดงบประมาณจึงได้ชะลอการจัดตั้งจังหวัดปทุมทอง ภายหลังบัวใหญ่ได้มีการเคลื่อนไหวในเรื่องการจัดตั้งเป็นจังหวัดบัวใหญ่ทั้งจากส่วนกลางและจากการเคลื่อนไหวของประชาชนในพื้นที่โดยตลอด เช่น พ.ศ. 2522 กระทรวงมหาดไทยมีหนังสือแจ้งเตรียมยกอำเภอบัวใหญ่เป็นจังหวัด โดยเตรียมที่ดินเพื่อรองรับการสร้างศาลากลางจังหวัด ปี พ.ศ. 2532 กรมการปกครองมีหนังสือเรื่องการแบ่งพื้นที่จังหวัดนครราชสีมาตั้งเป็นจังหวัดใหม่ พ.ศ. 2537 ได้มีการเรียกร้องของสมาชิกสภาจังหวัดนครราชสีมาเสนอ “ขออนุญาตจัดตั้งจังหวัดสุรนารี” แต่เรื่องดังกล่าวไม่ได้รับความเห็นชอบจากกระทรวงมหาดไทย ช่วงระยะเวลาปี พ.ศ. 2555 – 2557 กลุ่มประชาชนในพื้นที่ 8 อำเภอ ร่วมกันลงชื่อเสนอร่างพระราชบัญญัติตั้งจังหวัดบัวใหญ่ พ.ศ. ... เกิดสำรวจความคิดเห็นของประชาชนในพื้นที่ที่จะตั้งเป็นจังหวัดบัวใหญ่ทั้งจากหน่วยงานภาครัฐ และศูนย์สำรวจความคิดเห็น “นิด้าโพล” และปี พ.ศ. 2561 ได้มีการเคลื่อนไหวของประชาชนกลุ่มผู้สนับสนุนเรียกร้องเสนอต่อพลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี ให้ใช้มาตรา 44 ในการแยกพื้นที่ 8 อำเภอจากจังหวัดนครราชสีมาจัดตั้งเป็นจังหวัดบัวใหญ่ แต่เรื่องดังกล่าวไม่ได้รับมติเห็นชอบหรืออนุมัติในจัดตั้งจังหวัดบัวใหญ่

2. ปัญหาและอุปสรรคของการจัดตั้งจังหวัดบัวใหญ่ พบว่า

2.1 ด้านนโยบายรัฐบาล พบว่า หากมีการจัดตั้งเป็นจังหวัดบัวใหญ่การให้บริการและการแก้ปัญหาสาธารณะจะต้องมีการวางแผนเชิงพื้นที่ในการทำยุทธศาสตร์พื้นที่เพื่อรองรับการพัฒนาตลอดจนประเด็นปัญหาต่าง ๆ ทั้งนี้การจัดตั้งจังหวัดรัฐบาลต้องจัดสรรงบประมาณเพิ่มขึ้นทั้งด้านสาธารณูปโภคและงบประมาณสำหรับอัตราค่าจ้าง นอกจากนี้จากประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.) ฉบับที่ 11/2557 ลงวันที่ 22 พฤษภาคม พ.ศ. 2557 ให้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2550 สิ้นสุดลงยกเว้นหมวด 2 พระมหากษัตริย์ ประกอบตามที่ได้มีประกาศใช้รัฐธรรมนูญฯ (ฉบับชั่วคราว) พ.ศ. 2557 ซึ่งไม่ได้บัญญัติให้สิทธิประชาชนในการเข้าชื่อเสนอร่าง พ.ร.บ. ไว้ประกอบด้วยการที่รัฐบาลไม่มีนโยบายในการจัดตั้งจังหวัดใหม่จึงกลายเป็นปัญหาและอุปสรรคของการจัดตั้งจังหวัดบัวใหญ่

2.2 ด้านการเมืองการปกครอง พบว่า หากมีการจัดตั้งเป็นจังหวัดบัวใหญ่ ส่งผลให้จังหวัดนครราชสีมาสูญเสียสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (สส.) ประมาณ 2-3 ที่นั่ง และส่งผลให้องค์การบริหารส่วนจังหวัด สูญเสียจำนวนสมาชิกองค์การบริหารส่วนจังหวัด จำนวน 8 ที่นั่ง นอกจากนี้การเมืองและกลุ่มทางการเมืองในพื้นที่ 8 อำเภอมีอยู่ด้วยกันหลายกลุ่ม โดยแต่ละกลุ่มมองถึงความสำคัญในการจัดตั้งจังหวัดบัวใหญ่ต่างกันไปจึงก่อให้เกิดเป็นแรงขับเคลื่อนของแต่ละกลุ่มในการเคลื่อนไหวต่อการจัดตั้งจังหวัดบัวใหญ่ได้

2.3 ด้านสภาพเศรษฐกิจ พบว่า อำเภอบัวใหญ่มีความพร้อมในการพัฒนาด้านเศรษฐกิจ แต่พื้นที่อื่น ๆ ของอีกทั้ง 7 อำเภอ ยังเป็นพื้นที่ต้องการการสนับสนุนเพื่อการพัฒนาเศรษฐกิจอีกจำนวนมาก นอกจากนี้รายได้เฉลี่ยต่อคนต่อปีของรายอำเภอ เมื่อเปรียบเทียบกับรายได้เฉลี่ยของทั้งจังหวัดนครราชสีมาแล้ว พบว่า พื้นที่ 8 อำเภอ มีเพียงอำเภอบัวใหญ่เท่านั้นที่มีรายได้เฉลี่ยต่อคนต่อปีใกล้เคียงกับรายได้เฉลี่ยของทั้งจังหวัดนครราชสีมา อีก 7 อำเภอในพื้นที่ยังมีรายได้เฉลี่ยที่ต่ำกว่ารายได้เฉลี่ยของทั้งจังหวัดอยู่มาก และประชาชนในพื้นที่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม มีการพึ่งตนเองทางเศรษฐกิจได้น้อยส่วนใหญ่รอให้หน่วยงานราชการเข้ามาให้การสนับสนุน

2.4 ด้านสังคม วัฒนธรรมและประชาชน พบว่า ความคิดเห็นของประชาชนในจังหวัดนครราชสีมาและคนในพื้นที่ 8 อำเภอของการจัดตั้งจังหวัดบัวใหญ่บางส่วนยังนำประเด็นของการเป็นหลาน “ย่าโม” หรือ “ท้าวสุรนารี” มาใช้เป็นอัตลักษณ์ของจังหวัดนครราชสีมาเข้ามาเป็นประเด็นสำคัญของการคัดค้านการแยกเป็น “จังหวัดบัวใหญ่” โดยนำความผูกพันด้านวัฒนธรรมขนบธรรมเนียม และประเพณีอันเป็นเรื่องละเอียดอ่อนเกี่ยวข้องกับความรู้สึกของประชาชนจังหวัดนครราชสีมา

การอภิปรายผล

งานวิจัยเรื่องปัญหาและอุปสรรคของการจัดตั้งจังหวัดบัวใหญ่ ผู้วิจัยสามารถอภิปรายผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ ดังนี้

1. **ความเป็นมาของการจัดตั้งจังหวัดบัวใหญ่** พบว่า พื้นที่ 8 อำเภอในการจัดตั้งเป็นจังหวัดบัวใหญ่หรือที่เรียกว่า “กลุ่มอำเภอด่านนอก” เป็นอีกหนึ่งรายชื่อจังหวัดที่พยายามผลักดันให้เกิดการจัดตั้งหรือยกระดับรวมอำเภอต่าง ๆ เป็น “จังหวัดบัวใหญ่” โดยเกิดขึ้นครั้งแรกใน พ.ศ. 2498 จากแนวนโยบายรัฐบาลของจอมพล ป. พิบูลสงคราม และช่วงเวลาหลังจากนั้นพบการเคลื่อนไหวที่เกี่ยวข้องกับการจัดตั้งจังหวัดบัวใหญ่ทั้งจากรัฐบาลและจากประชาชนในพื้นที่ จนถึง พ.ศ. 2556 มีการเคลื่อนไหวผลักดันจากกลุ่มผู้สนับสนุนการจัดตั้งจังหวัดบัวใหญ่เกิดขึ้นอีกครั้ง ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่า ประชาชนในพื้นที่กลุ่มอำเภอด่านนอกมีความต้องการจัดตั้งจังหวัดบัวใหญ่มาโดยตลอด หากพิจารณาจากกลุ่มอำเภอด่านนอกตามระเบียบและหลักเกณฑ์จัดตั้งจังหวัดด้วยหนังสือ ด่วนมาก ที่ สร.0203/23173 เรื่อง การจัดตั้งจังหวัดใหม่ ลงวันที่ 1 ธันวาคม 2524 โดยกระทรวงมหาดไทย พบว่า กลุ่มอำเภอด่านนอก มีเนื้อที่และสภาพภูมิศาสตร์ จำนวนอำเภอและกิ่งอำเภอในเขตการปกครอง จำนวนประชากร ลักษณะพิเศษของจังหวัด ผลดีในการให้บริการประชาชน ปัจจัยเกี่ยวกับสถานที่ราชการที่มีอยู่แล้ว และความพร้อมในด้านอื่น ปัจจัยเกี่ยวกับอัตราค่าจ้างเจ้าหน้าที่ และรายได้เป็นไปตามหลักเกณฑ์การพิจารณาที่กระทรวงมหาดไทยกำหนด แสดงให้เห็นถึงความพร้อมของกลุ่มอำเภอด่านนอกในการจัดตั้งจังหวัดบัวใหญ่ นอกจากนี้เมื่อพิจารณาจากความเป็นมาของการจัดตั้งจังหวัดบัวใหญ่ทำให้ทราบว่าในพื้นที่มีการผลักดันจากกลุ่มประชาชน พ่อค้า ภาคเอกชนที่ร่วมกันลงชื่อเสนอการจัดตั้งจังหวัดแสดงให้เห็นถึงบทบาทของประชาชนในการพยายามจัดตั้งจังหวัด สอดคล้องกับงานวิจัยของกมล สุขศิลป์ (2550) ที่กล่าวว่า การผลักดันจัดตั้งจังหวัดแม่สอดเกิดจากการสนับสนุนของภาคเอกชนในพื้นที่เพื่อให้เกิดความเจริญ และสอดคล้องกับงานวิจัยของพิชัย ชันโททอง (2554) ที่กล่าวว่ากลุ่มทางการเมืองและประชาชนต่างต้องประสานเชื่อมโยงกันทั้งข้อมูลข่าวสาร การกระตุ้นให้เกิดการตื่นตัวในพื้นที่ เมื่อพิจารณาด้วยความคิดเห็นของประชาชนและจังหวัดตามหลักเกณฑ์การพิจารณาที่กำหนดให้ต้องสดับรับฟังความคิดเห็นประชาชนในอำเภอต่าง ๆ ว่ามีความพอใจหรือเห็นด้วยหรือไม่ เพียงใด ตลอดจนเหตุผลทางประวัติศาสตร์ การเมืองและวัฒนธรรมแล้ว พบว่าการจัดตั้งจังหวัดบัวใหญ่มียังมีประชาชนกลุ่มผู้ไม่เห็นด้วย โดยประชาชนกลุ่มนี้มีการออกมาเคลื่อนไหวอยู่เป็นประจำเมื่อมีการออกมาเสนอขอจัดตั้งจังหวัดบัวใหญ่อันกลายเป็นปัญหาและอุปสรรคของการจัดตั้งจังหวัดบัวใหญ่

2. **ปัญหาและอุปสรรคของการจัดตั้งจังหวัดบัวใหญ่** คือ ด้านแนวนโยบายรัฐบาล พบว่า การจัดตั้งจังหวัดต้องตราเป็นพระราชบัญญัติจัดตั้งจังหวัดทำให้การจัดตั้งจังหวัดนั้นเป็นเรื่องที่เป็นไปได้ยากแม้จะมีกลุ่มประชาชน สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในพื้นที่พยายามเรียกร้องและเสนอให้มีการจัดตั้งจังหวัดก็ตาม ตลอดจน ด้านการเมืองการปกครอง การสูญเสียสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

ประมาณ 2-3 ที่นั่งและการสูญเสียจำนวนสมาชิกองค์การบริหารส่วนจังหวัด จำนวน 8 ที่นั่งทั้งหมดของจังหวัดนครราชสีมา นำไปสู่ปัญหาความเห็นต่างของกลุ่มการเมืองในจังหวัดนครราชสีมา และกลายเป็นอุปสรรคสำคัญในการผลักดันจัดตั้งจังหวัดบัวใหญ่ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของกมล สุขศีล (2550) ที่อธิบายว่า การปรับปรุงเปลี่ยนแปลงทั้งการยุบรวมจังหวัด หรือการจัดตั้งจังหวัดใหม่ขึ้นอยู่กับความพร้อมในหลาย ๆ ด้านของพื้นที่ เช่น ความพร้อมด้านบุคลากร ความสามัคคีในกลุ่ม เครือข่ายการเมือง การสนับสนุนจากภาคเอกชน ความพร้อมด้านงบประมาณ ด้านสภาพเศรษฐกิจ จากการศึกษาเกี่ยวกับการแยกและการจัดตั้งจังหวัดนั้น พบว่า เป้าหมายหลักของการจัดตั้งจังหวัดใหม่นั้น คือ การพัฒนาด้านเศรษฐกิจให้เติบโตขึ้นมากกว่าเดิม ตลอดจนเพื่อการพัฒนาความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นให้กับประชาชนในพื้นที่สอดคล้องกับงานวิจัยของอนุตรา ไชยนิรันดร์ (2551) กล่าวว่า การจัดตั้งจังหวัดใหม่ให้ความสำคัญด้านการปกครองของภาครัฐเป็นหลักมากกว่าการแยกจังหวัดหรือจัดตั้งจังหวัดเพื่อความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ ดังนั้นด้านสภาพเศรษฐกิจจึงไม่ใช่ประเด็นหลักที่เป็นปัญหาและอุปสรรคของการจัดตั้งจังหวัด สิ่งสำคัญคือความสามารถของนักการเมือง กลุ่มการเมืองในพื้นที่ และรัฐบาลในเวลานั้นที่จะรวมกันผลักดันจนสามารถอนุมัติจัดตั้งจังหวัดได้สำเร็จ

และด้านสังคม วัฒนธรรมและประชาชน พบว่า ประชาชนในจังหวัดนครราชสีมาและคนในพื้นที่ 8 อำเภอของการจัดตั้งจังหวัดบัวใหญ่นำประเด็นของการเป็นหลานย่าโมหรือ “ท้าวสุรนารี” มาใช้เป็นอัตลักษณ์ของจังหวัดนครราชสีมาเป็นประเด็นสำคัญของการคัดค้านการแยกเป็นจังหวัดบัวใหญ่ โดยประชาชนกลุ่มนี้ให้ความสำคัญของท้าวสุรนารีเป็นสัญลักษณ์ของจังหวัดและสิ่งที่แสดงว่าตนคือลูกหลานย่าโมด้วยความภาคภูมิใจและไม่อยากแยกแผ่นดินจากเมืองย่าโม แสดงให้เห็นว่า ย่าโมกลายเป็นสิ่งศักดิ์สิทธิ์ที่คนนครราชสีมาและประชาชนบางส่วนในพื้นที่ 8 อำเภอยังให้ความสำคัญ เคารพบูชาเป็นอย่างมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสายพิน แกมงามประเสริฐ (2538) เรื่อง การเมืองในอนุสาวรีย์ท้าวสุรนารี กล่าวว่า ท้าวสุรนารีได้รับมอบหมายหน้าที่จากชาวเมืองให้เป็น “เทพารักษ์” ปกป้องคุ้มครองเมือง นอกจากนี้การปฏิบัติของประชาชนต่อท้าวสุรนารีไม่ใช่นิเวศนิยมหรือวีรคติแห่งชาติเท่านั้นแต่ยังมีฐานะเทพประจำเมืองอีกด้วย ดังนั้นแล้วประเด็นนี้จึงกลายเป็นอีกประเด็นปัญหาที่เกิดขึ้นทุกครั้งที่มีการผลักดันจัดตั้งจังหวัดนครราชสีมาในช่วงเกือบ 20 ปีหลัง มาใช้เป็นเหตุผลหลักในการคัดค้านการจัดตั้งจังหวัดบัวใหญ่ที่ต้องการให้เป็นจังหวัดเดียวกัน เพราะถือว่าทุกคนเป็นลูกหลานย่าโม

ข้อเสนอแนะการวิจัย

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้ประโยชน์

1.1 ภาครัฐควรจัดทำระเบียบการจัดตั้งจังหวัดให้ชัดเจน ทั้งองค์ประกอบด้านต่าง ๆ ความพร้อม และแนวทางการนำไปสู่การจัดตั้งจังหวัด

1.2 หน่วยงานทั้งภาครัฐและภาคเอกชน ต้องร่วมกันขับเคลื่อนการผลักดันการจัดตั้งจังหวัดอย่างจริงจัง และเตรียมความพร้อมให้ครบทุกด้านเพื่อรองรับการยกฐานะเป็นจังหวัด

1.3 นักการเมือง และกลุ่มทางการเมืองในพื้นที่เป็นถือว่ามีความสำคัญในการขับเคลื่อนการจัดตั้งเป็นจังหวัดบัวใหญ่ ดังนั้นจึงต้องมีการประสานให้ข้อมูลที่ชัดเจนเพื่อสร้างแนวร่วมในการขอจัดตั้งจังหวัด

1.4 การบริหารท้องถิ่นควรเข้ามามีบทบาทสำคัญในการพัฒนาพื้นที่ให้เกิดความพร้อมในการจัดตั้งจังหวัด และการเข้าถึงบริการสาธารณะ

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาการให้บริการสาธารณะในฐานะอำเภอ และฐานะจังหวัดว่ามีความแตกต่างกันอย่างไร เพื่อให้สามารถอธิบายได้ว่าเหตุใดอำเภอต่าง ๆ ที่ต้องการยกฐานะเป็นจังหวัดจึงควรมีการจัดตั้งเป็นจังหวัด

2.2 ควรมีการศึกษาบทบาทของกลุ่มทางการเมืองและผู้ที่เกี่ยวข้องต่อการจัดตั้งจังหวัดบัวใหญ่

กิตติกรรมประกาศ

บทความวิจัยนี้ สำเร็จได้เป็นอย่างดีด้วยความอนุเคราะห์จากรองศาสตราจารย์ ดร.ศิวัช ศรีโกคางกุล และคณาจารย์หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต วิทยาลัยการปกครองท้องถิ่น มหาวิทยาลัยขอนแก่นที่ให้คำปรึกษา คำแนะนำ ผู้วิจัยขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้ และขอขอบคุณครอบครัว ผู้มีพระคุณ และผู้ให้กำลังใจตลอดการทำบทความวิจัยทุกท่าน ทำให้นักวิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าบทความวิจัยเรื่องนี้เป็นประโยชน์ต่อชุมชน ท้องถิ่น สังคม หน่วยงาน ตลอดจนผู้ที่สนใจเป็นอย่างยิ่งในการเป็นส่วนหนึ่งของการพัฒนาต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- กมล สุขศีล. (2550). *บทบาทของกลุ่มพัฒนาแม่สอดในการผลักดันการจัดตั้งจังหวัดแม่สอด*. (วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต).
- แผนกวิชาการเมืองการปกครอง สาขารัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- กรมการปกครอง. (2532). *หนังสือกรมการปกครอง ที่ มท 0409/26909 ลงวันที่ 27 มีนาคม 2532 เรื่องเรื่องการแบ่งพื้นที่จังหวัดนครราชสีมาตั้งเป็นจังหวัดใหม่*. กรุงเทพฯ: กรมการปกครอง.
- กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย. (2559). *หนังสือรวบรวมข้อมูลเพื่อสนับสนุนการดำรงอยู่ของการปกครองส่วนภูมิภาค*.
- สืบค้นเมื่อ 22 กันยายน 2563, จาก <https://dopa.go.th/news/cate2/view129>
- กรุงเทพธุรกิจ. (2557). *จวกยับ!หลังสภาอบจ.บั้วใหญ่เป็นจ.78*. สืบค้นเมื่อ 24 กันยายน 2563. จาก <https://www.bangkokbiznews.com/news/detail/604512>
- ข่าวไทยพีบีเอส. (2556). *เตรียมเสนอ อ.บั้วใหญ่ เป็นจังหวัดที่ 78*. สืบค้นเมื่อ 24 กันยายน 2563. จาก <https://news.thaipbs.or.th/content/171970>
- จักรพันธ์ วงษ์บูรณาวาทย. (2541). *การบริหารราชการไทย*. เชียงใหม่: ภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ไทยรัฐออนไลน์. (2557). *อบจ.โคราช เห็นชอบเสนอจัดตั้งจังหวัดบั้วใหญ่*. สืบค้นเมื่อ 24 กันยายน 2563. จาก <https://www.thairath.co.th/content/449843>
- ปธาน สุวรรณมงคล. (2558). *การบริหารงานภาครัฐกับการสร้างธรรมาภิบาล*. กรุงเทพฯ: สถาบันพระปกเกล้า.
- ประยูร กาญจนดุล. (2538). *คำบรรยายกฎหมายปกครอง*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พัฒนาชุมชนอำเภอบั้วใหญ่ที่ว่าการอำเภอบั้วใหญ่. (2559). *ประวัติความเป็นมา*. สืบค้นเมื่อ 24 กันยายน 2563. จาก <https://district.cdd.go.th/buayai/about-us/ประวัติความเป็นมา/>
- พิชัย ชันโททอง. (2554). *การเมืองของการจัดตั้งจังหวัดบึงกาฬ*. การศึกษาค้นคว้าอิสระรัฐศาสตรมหาบัณฑิต แผนกวิชาการเมืองการปกครอง สาขาวิชารัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- โฟกัสโคราช. (2556). *เปิดเส้นทางอันขรุขระ ตั้ง จังหวัดบั้วใหญ่ เส้นทางนี้อีกยาวไกล หรือใกล้ความจริง*. สืบค้นเมื่อ 24 กันยายน 2563. จาก <https://www.facebook.com/FocusKoratNews/posts/1956564101308436>
- ศาลากลางจังหวัดนครราชสีมา. (2562). *ยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบการให้บริการประชาชนในพื้นที่ 8 อำเภอ โชนบั้วใหญ่*. สืบค้นเมื่อ 24 กันยายน 2563. จาก https://www2.nakhonratchasima.go.th/files/com_news_devpro/2020-02_50e240633270c30.pdf
- ศูนย์สำรวจความคิดเห็นนิด้าโพล. (2557). *การตั้งจังหวัดบั้วใหญ่*. สืบค้นเมื่อ 24 กันยายน 2563. จาก http://nidapoll.nida.ac.th/file_upload/poll/document/20160603025426.pdf

- สมคิด เลิศไพฑูรย์. (2544). สารานุกรมรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (พ.ศ.2540) หมวดทั่วไป เรื่อง 4 การปกครองส่วนท้องถิ่น. นนทบุรี: สถาบันพระปกเกล้า.
- สยามธุรกิจ. (2557). จัดตั้งจังหวัดบัวใหญ่ระวางกลายเป็นน้ำผึ้งหอยเดียว. สืบค้นเมื่อ 30 กันยายน 2563. จาก <https://www.siamturakij.com/news/330-จัดตั้งจังหวัดบัวใหญ่-ระวางกลายเป็นน้ำผึ้งหอยเดียว>
- สุเทพ เอี่ยมคง. (ม.ป.ป.). การบริหารราชการแผ่นดิน. สืบค้นเมื่อ 15 กันยายน 2563, จาก <http://wiki.kpi.ac.th/index.php?title=การบริหารราชการแผ่นดิน>
- สายพิน แก้มงามประเสริฐ. (2538). การเมืองในอนุสาวรีย์ท้าวสุรนารี. กรุงเทพฯ: บริษัทพิพฒเนศพรินทร์ติ้งเซ็นเตอร์สำนักงานจำกัด
- สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี. (2555). หนังสือสำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี ที่ นร 04004/16977 ลงวันที่ 21 ธันวาคม 2555 เรื่องร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงิน. กรุงเทพฯ: ทำเนียบรัฐบาล
- อนุดรา ไชยนันท์. (2551). ผลกระทบทางเศรษฐกิจจากการแยกจังหวัด. (วิทยานิพนธ์การวางแผนภาคและเมืองมหาบัณฑิต). สาขาวิชาการวางแผนภาค ภาควิชาการวางแผนภาคและเมือง คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.